

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי ל' בסיון תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - כ"ד

1. נסתפקו האם רבנן חולקים על הדין שאמר ר"א בן יעקב שהמדיד חבירו שיאכל אצלו, נדרי זירוזין הוא ואין צריך התרה. מנין רצו לפשוט?
  - א. שנינו להלן - קונם שאיני נהנה לך אם אי אתה נוטל לבנך כור של חיטין ושתי חביות של יין, הרי זה יכול להתיר את נדרו שלא על פי חכם, שיכול לומר לו כלום אמרת אלא בשביל כבודי, זה הוא כבודי [ששונא מתנות יחיה], ומשמע שלחכמים לא הותר משום נדרי זירוזין. ונדחה: המשנה יכולה להיות כראב"י והטעם שאינו נחשב נדרי זירוזין, כיון שאפשר שבדוקא נדר ולא כדי לזרז, שאומר: לא ככלב אני שאהנה ממך ואתה לא תהנה ממני.
  - ב. עוד שנינו שם: האומר לחבירו קונם שאתה נהנית לי אם אי אתה נותן לבני כור של חיטין ושתי חביות של יין, לר' מאיר חל הנדר, לחכמים יכול להתיר בעצמו ע"י שיאמר 'הריני כאילו התקבלתי' ומשמע שלא התירוהו משום נדרי זירוזין. ונדחה: אינו נחשב נדרי זירוזין, כיון שאפשר שבדוקא נדר ולא כדי לזרז, שאומר: לא מלך אני שאתה תהנה ממני ואני לא אהנה ממך.
  - ג. מר קשישא בריה דרב חסדא - שנינו להלן, אלו הן נדרי אונסין שמתריין: הדירו חבירו שיאכל אצלו, וחלה הוא או חלה בנו, או שעכבו נהר, משמע שלא התירוהו חכמים משום נדרי זירוזין.
  - דחה רב אשי: מדובר שהדיר המוזמן את המוזמן ובוזה לא שייך לומר נדרי זירוזין.
  - ד. מדרתניא בתוספתא: יתר על כן אמר ר"א בן יעקב: האומר לחבירו קונם שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין, והלה הקפיד כנגדו - אף אלו נדרי זירוזין, ולא הודו לו חכמים, ומשמע שגם במשנה לא הודו לו - שמע מינה שחולקים עליו. אמר רב הונא: הלכה כרבי אליעזר בן יעקב. וכן אמר רב אדא בר אבהו: הלכה כרבי אליעזר בן יעקב. [וי"ג שפשטו מכאן אף את עיקר הספק]
2. משנה - אלו הם נדרי הבאי?
  - א. אמר קונם עלי פירות אלו, אם לא ראיתי בדרך הזה עם רב כעולי מצרים, הרי זה מותר כיון שדרך בני אדם שמגזימים.
  - ב. .. אם לא ראיתי נחש כקורת בית הבד, הרי זה מותר, כיון שאומדים דעתו שלא נתכוין לאסור הפירות.
3. שבועות הבאי - לגירסת הר"ן בברייתא אף הן מותרות. מה הם שבועות הבאי?
  - א. אין לפרש - 'שבועה אם לא ראיתי בדרך הזה כעולי מצרים' כיון שאין באמירה זו כלום, כיון שאינו תולה את נדרו בתנאי ואינו מפרש מה היא השבועה.
  - ב. אבוי - 'שבועה שראיתי בדרך הזה...' ואינו לוקה משום שבועת שווא. ודחה רבא: א. שא"כ זה פשיטא, ב. הרי כתוב דומייתא דנדר.
  - ג. רבא - 'אסרו פירות העולם עלי בשבועה אם לא ראיתי בדרך הזה כעולי מצרים'.

הקשה רבינא - שמא אדם זה ראה קן שומשמין, וכינה להם שם 'עולי מצרים', ומדוע זה נקרא שבועות הבאי..
וענה רב אשי - שכל הנשבע על דעתונו הוא נשבע.